

סדר היום: העולם

רות של ביטוי חופשי, אני מוסיף ואומר — גם שיטת הבילוש הרשמי, הבלתי רשמי או החצי רשמי, הדבר השלישי העומד לדיון זו השאלה מדוע המשטרה לגבי סוגים מסוימים של עבירות אינה מצליחה בחקירותיה. הדבר האחרון שצריך לדעת הוא מה תכלית הביורור הזה, האם להניע את הציבור שיסמך אולי ידיעות.

חברי כנסת נכבדים, שורה ארוכה של מעשי טרור קרו במדינת ישראל. ישנן גם הופעות אחרות מדאיגות: אם שר ביש" דאל מודיע בעיתון, ברבים, שיש בילוש אח"י שרים, אם יש מכשיר האונה בחדר חבר הכנסת יערי, אחר כך ישנה הופעה של אנ"י שים למשפט שספק אם הם מופיעים בשמ"ר תיהם האמתיים, אם יש נסיון של פריצה למועדון מפ"ם כמה ימים לפני הבחירות ל" איגוד המקצועי של ההסתדרות, ואחר כך המשטרה משטטשת באופן שיטתי את האפ"רות של גילויי הדברים האלה, ואם האנ"י שים שהשתתפו באותו מעשה היו כנראה מצוידיים בגי"פ שמספרו קשור עם אחד ה" מוסדות הרשמיים או הרשמיים למחצה, אם הייתה התפרצות למשרדי הקיבוץ המאוחד — חברי כנסת, כל אלה הן תופעות מדאיגות ביותר.

..דבר" וחופש העיתונות

אגב, חופש העיתונות עומד בסכנה לא רק על-ידי מעשים טרוריסטיים, יש גם אמצ"י עים אחרים של השפעה על העיתונות. כאשר אני קורא באחד העיתונים, אקרא זאת: "מה לנו ארנו! אראבנרי חשוב יותר. ואם קיים חשש של הסרעה למלאכתו הנקיה, חייבת המשטרה להעמיד לרשותו שמירה יערי" לה. הן בשביל המערכת והן בשביל בית הדפוס. בדרך זו נזכה ותהיה לנו סורנוג" רטיה בחסות המשטרה, גנגרנה מוסרית ב" חסות המדינה. האורח חייב לשלם מסים כדי לקיים משטרה שתגן על גנגטריוזם "ספרו תי" — וכאן אני עובר על כמה פסוקים — "האין היא (אויירת השנאה מסביב לשבועון העולם הזה ופרסומיו) תוצאה הכרחית של הפרסומים המהפכניים? רק אם תנוקה ה" עתונאות שלנו מן העשבים השוטים שעלו בשדה" — וכאן אני עובר על כמה פסוקים

ארם מזהיר: ח"כ אחדות העבודה מזכיר במלים נרגשות את מעשי הבילוש והטרור שרבו לאחרונה במידה גוברת במדינה.

— לא יהיו פצצות ולא יהיה צורך להעמיד שוטרים בפתחי מערכות.

אסתר ויזנסקה (מק"י):

הדיון הנוכחי בכנסת שנקבע בעקבות הטלת הפצצות בדפוס בו נדפס השבועון העולם הזה איננו יכול להצטמצם במקרי ה" טירור הללו, אלא חייב להקיף את הבעיה ה" כללית של שימוש במעשי אלימות מצד אר"י גוגי טירור כלפי אנשים וחוגים פוליטיים שר" גים המטיחים ביקורת נגד חוגים שליטים מסויימים.

מעשי הטרור נגד עורכי העולם הזה באו לאחר שהובאו לידיעת הציבור עובדות על מעשי שחיתות בעיריית חיפה, על שימוש ב" כספי ציבור למטרות פרטיות, על מעשים פליליים התובעים חקירה מיידית ובלתי משוחדת ועונש חמור.

מהו הרקע הפוליטי של מעשים אלה? חר" גים מסויימים היועדים ומבחינים כי בסיסם

הם הביאו את הערבים! התפלא אחד מכתבי-הכנסת הוותיקים, כשהופיעו חובשי-הכפיות באולם הכנסת. היתה זאת רק ההתחלה, תוך זקות מעטות התמלאו שורות מפא"י בכנסת עד אפס מקום. מפא"י הכריזה על מצביחיה, גייסה את כל חבריה לקרב. גיוס זה הכריע את המאבק מראש: לעומת ספטלי מפא"י הגדושים, היו ספטלי האופוזיציה והצ"כ מלאים רק בחציים.

מפא"י, שהצליחה לדחות את הדיון לשבוע, גרמה להחלשת ההתנגשות הראשונה עוד לפני התחלת הדיון. אולם גם כך היה זה הריכוז הנרגש ביותר מזה שבועות רבים. תותחי כל המפלגות גויסו. מפא"י עצמה ביקשה להפגין את אחדותה המפוקפקת בפרשת חיפה: היא שלחה לדוכן דווקא את אותם ממנהיגיה הידועים כאויבים מושבעים של אבא חושי. כשקם מודכי נמיר, שרבים סבורים משום-מה כי הוא גרם למסירת החומר על אבא חושי למערכת העולם הזה הפליט אחד העתונאים: "צביעות!"

להלן קטעים מן הפרוטוקול הסטנוגרפי הבלתי-מתוקן, שנמסר לפרסום חצי שעה אחרי גמר הדיבור.

פתח ומורא בקשר לבחירות הקרובות ו" באות.

שרום זיכמן (צ"כ):

דברי יהיו מוקדשים לא לעתון העולם הזה אלא לפצצה שנוקרה על העולם הזה, כי הדיון בכנסת לא התנהל על הצורה והתוכן של העתון, אלא על השאלה — אם מותר ל" השתמש באמצעי אלימות נגד עתון איוה שהוא, שמסרס דברים איוה שהם.

שרת העבודה גודדה מאירסין (מפא"י): על זה יש חיכות.

זיכמן: מבלי להיכנס לתוכן ולסגנונם של המאמרים המתפרסמים בעתון זה על עיריית חיפה והנהלתה, סבורני כי הבית הזה צריך להיות מאוחד אתנו בדעה וצריך להיות מודאג מאד מהתוצאה המסוכנת של מעשי אלימות ופצצות בכל מקום שהוא. תופעה זו עלולה לגזול מאתנו את אחד הנכסים ה" מכובדים ביותר של החיים הדמוקרטיים — את חופש הביטוי וחופש העיתונות.

אני מצטער לומר שאם נוציא כמה מש" פטים מנאומי הארון והיפה של חברי-הכנסת נמיר — אותם המשפטים המביעים צער על שנוקרה פצצה — מתקבל הרושם כאילו מגיעה לעתון הזה פצצה. חברי-הכנסת נמיר דיבר כל הזמן על המאמרים ועל הסיגנון של העתון והסתייג ממנו, כאילו רצה להר" כיח משהו.

נמיר: אל תיאחו בדברים שגובלים עם עלילה גסה. דיברתי לפני חמשה רגעים.

זיכמן: שמענו כאן כתב האשמה נגד העתון במקום לשמוע כתב האשמה נגד זור" קי הפצצות.

מפלגת הציונים הכלליים מתנגדת להשמעות אישיות. במלוא האחריות אני מכחיש שהי מפלגה שלנו מחלקת טפסים של העולם הזה בחינם. אני יודע, שלצרכי הבחירות, ניסו לומר שאנחנו עומדים מאחורי המאמרים ה" אלה. יש לי היכוח המחולטת לומר — אין אני כנסת לתוכן המאמרים האלה ואין אני מצ" דיק אותם, ובמדיה שמגיעות עובדות אין לי הרשות לפסול אותן, עד שיעשה זאת בית" המשפט. אבל אין לנו כל חלק בדבר. נכון שמפלגתי — כמו מפלגת הפועלים המאוחדת וכמו מפלגת אחדות העבודה ומפא"י — קנתה כמה מודעות בעתון זה. אנחנו רואים כי עתון שורכו מדברים אל ציבור מסוייב.

חנן רובין (מפ"ם):

מה הוא הנושא העומד לדיון? הנושא ה" עומד לדיון אינו העתון העולם הזה, לא הקו של העתון, לא תוכנו, לא לשבח ולא לשלי" לה. הנושא העומד לדיון הוא גם איננו ער" ריית חיפה לא לטובה ולא לשלילה, לא קר" גות אלה או אחרות, לא פעולות של סקידים אלה או אחרים — כל זה אינו שייך לענין.

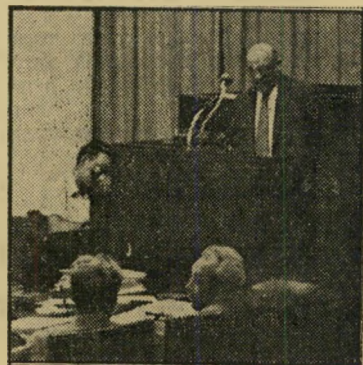
הטרור. הבילוש והמשטרה

הנושא העומד לדיון הוא שאלת השימוש באמצעים טרוריסטיים, המגמה למגוע באפש"

לא עשתה בענין זה דבר באופן גלוי, למה שתעשה באופן נסתר?

מרדכי נמיר (מפא"י):

מהו חופש הביטוי בו דוגל העתון ה" זה? מה הם הרעיונות השקולים של עתון זה כאשר הוא בא להיות שומר לנערים ונערות צעירים ולגרות אצלם חלומות כב" דים בכל תחומי התהיכרות, הבלתי-ימודע

נמיר מושבא את אויבו, אבא חושי, שעה שזלמן ארן ומשה שרת, שבא במיוחד לשיבה, משוחחים ביניהם ליד שולחן הממשלה.

והאירציונלי? והכל "בלרמורא", בלי כל מורא מפני כבוד המלה המודפסת, אם גם לא תמיד "בלי משואפנים" כלפי חוג פלוני ו" אלמוני. חופש העיתונות — ודאי, אך אפשר להטיל ספק אם לוחמי החרות הקלאסיים לחופש העיתונות סברו כי תהיה עתונות אשר תעסוק, בדם קר ובדעה צלולה, בליבוני גר" גדוים עתיים ותרבותיים בתוכנו, בשלבים הראשונים של ראשית תהליך מיוזג הגלויות בארצנו. "דוסקים את השחורים!" ידוע ה" עתון הזה, ידוע הגליון הזה. ואפשר להטיל ספק רב אם לוחמי החרות לחופש העיתונות התכוונו לחופש גמור ומוחלט להדפסת דברי סורנוגרפיה מן הסוג הקשה, המזיק והמש" הית ביותר.

פרצוף רחוני מבובל"י

הדבר שאני נוגע בו הוא הפרצוף הרחוני של חברות אנשים צעירים אלה, אשר לצערי העמוק עושים רושם כי בהיותם לא מחוסרי כשרון, הם תלושים לחלוטין מכל רעיון ב" מפעל קונסטרוקטיבי. הם עושים רושם של חברות צעירים קצת מבובלים ברוחם, שכל מטרנם לעשות רושם ויהימה. אף איני רוצה לנגוע בדבר אם יש בפעולות הללו מ" שום אינטרס חמרי או לאו; אני מוכן ל" השאיר זאת מחוק לתחום של השדות לצורך הביורור. אבל, אלה צעירים החותרים להצ" לחה בעזרת כל אמצעי כשר ולא כל-כך כשר. בתוקפנותם כי רבה יש שהם בזים בסוסו של דבר גם לאלה המנסים להגן עליהם.

יתכן כי אין זה מקרה, שפתחו בהשמצה מרוכזת נגד חיפה דווקא, נגד עיר העבודה והעמל, שבראשה עומד שלטון פועלי. אין הדבר מעיד אלא על כך, שמעשיה המפוארים של עיריית חיפה הפועלית, מטילים על מיהו

הדיון נפתח בהודעה עובדתית של שר המשטרה בכור ששון שמרית (מפא"י) בה תוארו פרטי גילוי הפצצות וכן נמסר בה כי "עד כה לא נתגלתה שום הוכחה או ראיה אשר לפיה אפשר להאשים אדם מסויים."

יוחנן ברר (חרות):

איני רוצה להיכנס לאותו סבך הבעיות שהתעוררו על-ידי ההאשמות שבעתון העו" לס הזה נגד ראש עיריית חיפה ונגד אנשים שונים בחיפה. אני מצטער מאד שהאנשים האלה לא עשו מה שעושים במקרים כאלה, לא מילאו את חובתם כאנשי ציבור וכפק"י די ציבור ולא פנו לבית-המשפט בענין זה, על-ימנת להראות לעם כולו שהם נקיים, על-מנת — לאחר שהדבר הזה יוכח — לקבל סטיספקציה מלאה ביותר מן המאשימים.

אולם לא זה הענין. הענין הוא הרבה יותר חמור, כי עד כמה שברור שחופש העיתונות מוגבל על-ידי החוק ועל-ידי שמירת בת" המשפט על החוקים, כך אי אפשר להגבילו ביד חזקה.

שבירת עצמות עצמית

אם ניקח בחשבון את (ההתנשקות ה" קודמות) נראה עד כמה מגוחכת וודונית השמועה שזה היה, מה שקראי בפולין, אר" טרפוגרומ. שם שמענו שהיהודים עשו פו" גרום בעצמם בכדי להשמיץ את פולין. כאן אני שומעים שמועות שאנשי העולם הזה שמו את הפצצות בעצמם. הם בודאי גם שיכרו לעצמם את עצמותיהם, ועשו הבל בכדי להשמיץ את האלמונים ובכדי לגרום איוו שהיא התענינות מסכיב לעתונם. שמועה זו מגוחכת, ומי שמפיץ שמועה זו לאור המציאות הזאת, איננו אלא עוור לאותם האנשים האשמים בכל הדבר הזה.

עובדה היא שבמדינה זו ארעו חמש שש התנשקות באנשי העולם הזה, במערכת, בדפוס, ואף פעם לא הצליחה המשטרה לה גלות את האשמים. בדרך כלל יש לי דעה טובה על המשטרה שלנו. איני חושב שהיא נכשלת בכל מקרה. איני חושב שהיא צריכה להיכשל בכל המקרים הללו. אני חושב שיש איוה דבר מוזר בעובדה, כי לאחר שפקחי עיריית חיפה הטילו באופן רש" מי חרם על העולם הזה ועשו, מה שנקרא בחוק הפלילי שלנו, שימוש לרעה בתפקידים הרשמי — הרי זה לא בסמכותם לעשות דב" רים כאלה — והעולם הזה פנה למשטרה, המשטרה שכחה את סעיף 42 43 של החוק הפלילי ולא עשתה בענין זה דבר, ואם היא

תחמושת אחרונה: שעה קלה לפני התחלת הדיון, נראו במזנון הכנסת גליונות העולם הזה שהופיעו זה תעה, נקראו בעיון. בתמונה שקוע ח"כ חרות בנימין אבניאל בקריאת המאמר על הנבל המקצועי.